

UCHWAŁA Nr XXXI/261/2013
RADY GMINY JASIELNA ROSIELNA

z dnia 20 września 2013 r.

**w sprawie przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej „Programu Aktywności
Lokalnej w Gminie Jasienica Rosielna na lata 2013– 2014”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji lokalny program pomocy społecznej „Program Aktywności Lokalnej w Gminie Jasienica Rosielna na lata 2013 – 2014, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jasienica Rosielna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Program aktywności lokalnej dla Gminy Jasienica Rosielna na lata 2013-2014

I. Wstęp

Priorytet VII „Promocja integracji społecznej” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013 zakłada podejmowanie działań ukierunkowanych przede wszystkim na zwiększenie szans przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Osoby korzystające z usług systemu pomocy społecznej będą otrzymywać wsparcie w ramach wskazanego wyżej Priorytetu za pośrednictwem ośrodków pomocy społecznej oraz powiatowych centrów pomocy rodzinie. Podstawę do podejmowania działań na rzecz rozwoju i upowszechniania aktywnej integracji stanowią projekty systemowe, corocznie przygotowywane i realizowane przez wyżej wymienione jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

„Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Jasienica Rosielna na lata 2013 - 2014”, zwany dalej „Programem”, stanowiący lokalny program pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, jest wymaganym dokumentem do realizacji projektów systemowych dla ośrodków pomocy społecznej (7.1.1).

Program jest dokumentem, który stanowi uzupełnienie do Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006-2015 ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Przyjęty Program jest zgodny z założeniami zawartymi w ogólnopolskich dokumentach strategicznych, takich jak m.in.:

1. Strategia Rozwoju Kraju,
2. Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski,
3. Strategia Polityki Społecznej,
4. Narodowa Strategia Rozwoju,
5. Narodowa Strategia Spójności
6. Program Operacyjny Kapitał Ludzki,

Program jest narzędziem rozwoju form aktywnej integracji, służącym aktywizacji społecznej i rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnej poprzez prowadzenie działań aktywizacyjnych adresowanych do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją

społeczną.

W ramach programu przewiduje się zastosowanie środowiskowej pracy socjalnej oraz instrumenty aktywnej integracji.

W realizacji programu stosuje się zestaw instrumentów o charakterze aktywizacyjnym, mających doprowadzić do przywrócenia osób wykluczonych na rynek pracy oraz do ich integracji ze społeczeństwem, poprzez przywrócenie im zdolności lub możliwości zatrudnienia oraz wyeliminowanie przeszkód napotykanym przez osoby i rodziny w procesie dostępu do praw i usług społecznych, a przez to wspierających ich powrót do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Wyróżnia się instrumenty aktywizacji zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej.

Zakończenie udziału w programie powinno przyczynić się – dla odbiorców tych działań – do wzrostu ich kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych umożliwiających im powrót do życia społecznego, w tym aktywizację zawodową i powrót na rynek pracy oraz zwalczanie problemu alkoholowego.

II. Cel główny programu

Celem Programu Aktywności Lokalnej jest rozwój społeczny poprzez aktywizowanie lokalnej społeczności ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych problemem alkoholowym oraz wykluczeniem społecznym.

III. Cele szczegółowe Programu:

1. uruchomienie poradnictwa terapeutycznego mającego na celu zdiagnozowanie problemu alkoholowego u beneficjentów oraz wspólne wraz z uczestnikami poszukiwanie sposobu jego rozwiązywania,
2. aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia,
3. integracja społeczna,
4. podniesienie kwalifikacji i mobilności zawodowej klientów instytucji pomocy społecznej poprzez ukończenie udziału w projektach aktywnej integracji,
5. poprawa funkcjonowania osób wykluczonych w społeczeństwie.

IV. Adresaci Programu

Program jest skierowany do osób z terenu Gminy Jasienica Rosielna, u których jest zdiagnozowany problem alkoholowy lub występuje problem alkoholowy. Osoby te są biernie zawodowo i społecznie. Ponadto są to osoby:

- bezrobotne lub/i osoby zatrudnione,
- zagrożone wykluczeniem społecznym,
- w wieku aktywności zawodowej (15-64r.ż.),
- korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
- zamieszkałe na terenie Gminy Jasienica Rosielna.

V. Miejsce i czas realizacji Programu

Program będzie realizowany na terenie Gminy Jasienica Rosielna w okresie od września 2013 do grudnia 2014r.

VI. Metody realizacji Programu

W ramach programu przewiduje się zastosowanie:

- 1) środowiskowej pracy socjalnej - działania realizowane przez pracownika socjalnego, mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi,
- 2) instrumentów aktywnej integracji - szereg instrumentów aktywizacyjnych z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej o której mowa w zasadach przygotowania, realizacji rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013,

Program aktywności lokalnej będzie realizowany przy wykorzystaniu następujących metod działania:

- rekrutacja uczestników programu spośród klientów Ośrodka /przygotowanie listy potencjalnych kandydatów przez pracowników socjalnych, rozmowy indywidualne prowadzone przez pracowników socjalnych, spotkania organizacyjne oraz podpisanie deklaracji uczestnictwa w programie/,
- spotkanie organizacyjne, którego celem jest zapoznanie uczestników z założeniami i zasadami realizacji programu,
- grupowe poradnictwo psychologiczne –10 spotkań po min. 1 godz. dydaktycznej,
- trening kompetencji i umiejętności społecznych mający na celu dostarczenie wiedzy w zakresie komunikacji intra i interpersonalnej – 30h dydaktycznych,

- warsztaty psychologiczno-edukacyjne przeznaczone dla osób z problemami alkoholowymi oraz ich rodzin – 15 godz. dydaktycznych,
- zorganizowanie kursu zawodowego.

Harmonogram realizacji działań

Lp.	Rodzaj działań	Termin
1	Rekrutacja UP	wrzesień 2013r. i styczeń 2014r.
2	Spotkanie organizacyjne	październik 2013r.
3	Grupowe poradnictwo psychologiczne	październik – grudzień 2013r.
4	Trening kompetencji i umiejętności społecznych	2014r.
5	Warsztaty psychologiczno-edukacyjne	2014r.
6	Zorganizowanie kursu zawodowego	2014r.

VII. Przewidywane efekty

- 1) zdiagnozowanie potrzeb i problemów oraz planowanie i realizowanie zadań w odpowiedzi,
- 2) skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów na realne potrzeby,
- 3) podwyższenie jakości realizowanych działań środowiskowych oraz inicjowanie nowych form i metod pracy,
- 4) wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności za procesy w niej zachodzące,
- 5) aktywizacja osób wykluczonych,
- 6) poprawa funkcjonowania osób wykluczonych w społeczeństwie,
- 7) stały monitoring potrzeb środowiska lokalnego.

VIII. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja Programu będzie procesem ciągłym realizowanym przez realizatora Programu. Celem będzie bieżące analizowanie podejmowanych działań w ramach projektu, a także wykrywanie potencjalnych barier, nieprawidłowości w jego realizacji oraz ich bieżące korygowanie. Równoległe sprawdzane będzie również czy w wyniku podejmowanych działań powstały spodziewane rezultaty oraz czy przybliżają one do osiągnięcia zakładanych celów.

IX. Źródła finansowania programu

Do podstawowych źródeł finansowania działań realizowanych w ramach programu należy zaliczyć:

- środki unijne pozyskiwane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- środki własne Gminy.

X. Podział odpowiedzialności za realizację poszczególnych części składowych programu

W strukturze organizacyjnej Ośrodka zostanie utworzony Zespół Projektowy. Za realizację zadań w ramach Programu Aktywności Lokalnej odpowiada koordynator projektu, wchodzący w skład Zespołu Projektowego, do obowiązków którego będzie należało:

- udział w przygotowaniu materiałów promocyjnych,
- monitorowanie badań ankietowych,
- organizowanie działań w ramach PAL,
- prowadzenie dokumentacji projektowej,
- ewaluacja działań projektowych,
- inne, wynikające z potrzeb związanych z realizacją projektu.

Powyższy pracownik będzie realizował zadania współpracując z pracownikami socjalnymi, którzy w projekcie odpowiedzialni są m.in. za:

- typowanie osób do objęcia działaniami w ramach projektu,
- zawieranie i monitorowanie kontraktów socjalnych,
- udzielanie wsparcia finansowego,
- prowadzenie środowiskowej pracy socjalnej,
- przeprowadzenie badań ankietowych wśród rodzin i rekrutowanie do udziału w PAL-u,

XI. Uzasadnienie realizacji.

Program Aktywności Lokalnej skierowany jest do osób w ramach konkretnego środowiska lub członków danej społeczności. Oznacza to, że w ramach programu można prowadzić działania aktywizacyjne adresowane do ludzi mieszkających na pewnej przestrzeni: dzielnicy, osiedla, sołectwa, wsi. Może to być środowisko grupy zawodowej, mieszkańców bloku czy nawet kilku rodzin mieszkających w okolicy. Głównym celem Programu Aktywności Lokalnej jest praca z osobami uzależnionymi od alkoholu,

znajdującymi się w niekorzystnym położeniu (wykluczonymi społecznie lub zagrożonymi tym zjawiskiem) oraz ich otoczenia.

W 2012 roku z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej ogółem skorzystało 493 rodzin, tj. 1.686 osób (stan na XII 2012 r. sprawozdanie MPiPS-03). Lista rankingowa powodów przyznania pomocy to: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, alkoholizm, przemoc w rodzinie, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Znając skalę problemów społecznych oraz doświadczenie i bazę techniczną chcemy odpowiedzieć na autentyczną potrzebę lokalną mieszkańców gminy Jasienica Rosielna - zamienić bierne bezrobocie, uzależnienie od świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielna na aktywną postawę i samo inicjatywę. Bezrobocie to jeden z głównych problemów świadczeniobiorców Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej. Osoby bezrobotne charakteryzują się często niskimi kwalifikacjami zawodowymi, brakiem umiejętności poruszania się po rynku pracy, długimi okresami bierności zawodowej i przez to brakiem doświadczenia zawodowego. Grupę tę stanowią najczęściej długotrwali świadczeniobiorcy pomocy społecznej. Brak pracy, zła sytuacja finansowa rodzin powoduje zły stan emocjonalny osób, nieprawidłowe relacje pomiędzy członkami rodziny, zanikanie wspólnych spraw, rozmów, itp. Niekiedy takie osoby mają problemy z alkoholem. Bardzo często osoby pozostające bez pracy stają się niewolnikami choroby alkoholowej. Wynika to z prostej przyczyny- m.in.: zbyt dużo wolnego czasu, poczucie niskiej wartości - nieprzydatności, frustracje- brak możliwości realizacji potrzeb bytowych dla rodziny, samorealizacji i rozwoju osobistego.

Liczby osób, rodzin zmagających się z chorobą alkoholową, uzależnieniem od alkoholu, znajdują niewątpliwie swoje odbicie m.in. w statystykach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czy w prowadzonych procedurach Niebieskich Kart w Gminie Jasienica Rosielna. Jednakże są to nieliczne ujawnione przypadki, a w związku z tym dane, które daleko odbiegają od stanu faktycznego. Rzeczywista skala problemu jest o wiele większa. Liczba rodzin, osób borykających się z uzależnieniem jest duża i stale rośnie, świadczą o tym różnorodne inne problemy społeczne naszego środowiska, które są efektem nadużywania alkoholu, kradzieże, rozboje, konflikt z prawem – jazda pod wpływem alkoholu, czy wskaźnik dotyczący pracy asystenta rodziny – który swoją pracą

obejmuje coraz większą liczbę rodzin dysfunkcyjnych, gdzie życie rodzinne pustoszeje m.in. w skutek alkoholu jako źródło przemocy, bezradności, zaniedbania wobec dzieci.

W Gminie Jasienica Rosielna brak jest wystarczającej infrastruktury specjalistycznej pomocy, która by wychodziła naprzeciw tym problemom czyli brak terapeutów, instruktorów, Punktów Konsultacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin. Motywowanie przez GOPS dodatkowo wsparciem finansowym na pokrycie kosztów dojazdu do najbliższej Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu już nie wystarcza. Dlatego ważnym jest objęcie tych osób bezpośrednią, fachową pomocą specjalistyczną Tu – i Teraz, w miejscu gdzie mieszkają i żyją. Zmotywowanie i wdrożenie ich w „program naprawczy samego siebie” pozwoli na wyeliminowanie czynników, które są dla nich zazwyczaj przeszkodą w terapii, brak czasu, za daleko, brak pieniędzy na przejazd do terapeuty.

Działania zaplanowane w ramach naszego Programu aktywności lokalnej zawartych tam: m.in: poradnictwa, spotkań terapeutycznych z psychologiem czy działań aktywizacyjnych o charakterze integracyjnym pozwoli w dużej mierze tym konkretnym adresatom – uczestnikom projektu podjąć wyzwanie „życia na nowo z wytyczonym celem, priorytetem” Istnieje wielka szansa na scalenie tych rodzin, poprzez zaproponowanie i zorganizowanie im działań wspierających.